

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2026/23
KARAR NO : 2026/79
KARAR TR : 16/02/2026

ÖZET: Jandarma Uzman Çavuş olarak İç Jandarma Komutanlığı emrinde görevli iken, karayolu üzerinde yol kontrol ve arama faaliyeti sırasında duba yerle tırme esnasında davacının, dava dı üçüncü bir ahsın sevk ve idaresindeki aracın çarpması sonucu u radı maddi ve manevi zararın tazmini istemiyle açtı davanın, 2918 sayılı Kanununun 110. maddesindeki özel düzenleme gereince ADL YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

KARAR

Davacı : S. K.
Vekili : Av. N. H. .
Davalılar : Jandarma Genel Komutanlığı
Vekili : Av. G. B. P. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, Jandarma Uzman Çavuşu olan müvekkilinin, Bilecik Merkez İç Jandarma Komutanlığı emrinde görevli iken, 17/11/2019 tarihinde Ba köy Köyü mevki D-650 karayolu üzerinde yapılan önleyici kolluk faaliyeti hazırlı esnasında, kaza sebebiyle ehil olan görevli arkadaş ile birlikte çift eritli yolu tek eride dü ürmek için yola duba yerle tirdi i esnada plakalı sivil aracın müvekkiline çarpmasıyla meydana gelen trafik kazasında yaralandı nı, davalı idarenin sorumlulu unun bulundu unu ileri sürerek; fazlaya ili kin hakları saklı kalmak üzere müvekkilinin ya adı ve ya ayaca i gücü kaybı sebebi ile efor tazminatı için 250 TL, kazanç kaybı ve ekonomik gelece inin sarsılmasından do an zararlar için 250 TL, geçici i gücü kaybı için 250 TL ve bakıcı süresince olu an zararlar için 250 TL olmak üzere toplam 1.000 TL maddi tazminat ile 275.000 TL manevi tazminat olmak üzere toplam 276.000 TL tazminatın enflasyon farkı ve faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI AL K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesi 14/02/2025 tarih ve E.2024/453, K.2025/80 sayılı kararı ile, talebin 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu hükümlerine dayalı olarak de il, davalı idarenin hizmet kusuruna dayalı olarak açıldı ı, talebin idari i lem niteli inde olması nedeniyle tam yargı davası ekinde idari yargıda görülmesi gerektiği gerekçesiyle, 6100 sayılı HMK'nun 114/1-b ve 115/2 maddeleri gereince davanın usulden reddine karar vermi , bu karara kar ı istinaf isteminde bulunulması üzerine Ankara Bölge Adliye Mahkemesi 4. Hukuk Dairesi 09/07/2025 tarih ve E.2025/463, K.2025/928 sayılı kararı ile istinaf ba vurusunun HMK'nun 353/1/b/1 maddesi gereince esastan reddine karar vermi , karar kesinle mi tir. Mahkeme kararın ilgili kısmı öyledir:

"...Ne var ki somut uyu mazlıkta trafik kazası kara yolu üzerinde meydana gelmi ise

de; kazanın Bilecik 1 Jandarma Komutanlığına bağlı 1 Mrk.J.K.lıınca 17 Kasım 2019 tarihinde saat 18.50 sıralarında Bilecik İl, Merkez İlçesi, Baköy mevkiinde icra edilmekte olan "Yol Kontrol ve Arama Faaliyetinde" görevli olan davacı S. K. ve diğer personel M. K. 'ya yolda duba yerle tirdikleri esnada Bilecik yönünden seyir halinde olan Y. G. 'ün sevk ve idaresindeki plakalı aracın çarpması sonucu meydana geldi i, davacı tarafından KTK hükümlerince sorumlu olan Y. G. yahut kar ı taraf araç malikine dava açılmadı ı, yol kusuruna dayanılmadı ı, davacının i bu davada davacının askerlik görevinin sebep ve tesiri ile yaralandı ı, dava dilekçesinde aynen "davamız tamamen darenin "Kusursuz (Objektif) Sorumlulu una" dayalı olarak açılmıştır." ibaresine yer verildi i, yine aynen "müvekkil S. K. 'ın görevinin etkisi ve tesiri neticesinde oluşan cismani ve manevi zararının, ya am kalitesinde meydana gelen azalmanın tazmini gerekti i açıktır." ibarelerine yer verildi i, dolayısıyla talebin KTK hükümlerine dayalı olarak de il, davalının hizmet kusuruna dayandı ı, bu kapsamdaki talebin idari i lem niteli inde olması sebebiyle tam yargı davası ekinde idari yargıda görülmesinin gerekti i anlaşıldığından davanın usulden reddine..."

3. Davacı vekili bu kez, aynı istemle idari yargı yerinde tam yargı davası açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. Eski ehir 2. d. are Mahkemesi 02/12/2025 tarih ve E.2025/1290 sayılı kararı ile, açılan davanın görüm ve çözümünde 2918 sayılı Kanun gere ince adli yargı yerinin görevli oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyu mazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyu mazlık Mahkemesince karar verilmeye kadar ertelenmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

" ...2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla oluşan kaza nedeniyle açılacak tüm sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u, davalı idarenin kusursuz sorumlulu u bulundu u iddiasıyla meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmıştır... "

5. Eski ehir 2. d. are Mahkemesince, 2247 sayılı Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için idari yargı dosyası, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Amaç" ba lıklı 1. maddesi öyledir:

"Bu Kanunun amacı, karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa lamak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemektir."

7. 2918 sayılı Kanun'un "Kapsam" ba lıklı 2. maddesi öyledir:

"Bu Kanun, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların

uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsar.

Bu Kanun, karayollarında uygulanır. Ancak aksine bir hüküm yoksa;

a) Karayolu dı ndaki alanlardan kamuya açık olanlar ile park, bahçe, park yeri, garaj, yolcu ve e ya terminali, servis ve akaryakıt istasyonlarında karayolu ta it trafi i için faydalanılan yerler ile,

b) Eri me kontrollü karayolunda ve para ödenerek yararlanılan karayollarının kamuya açık kesimlerinde ve belirli bir karayolunun ba lantısını sa layan deniz, göl ve akarsular üzerinde kamu hizmeti gören araçların, karayolu araçlarına ayrılan kısımlarında da,

Bu Kanun hükümleri uygulanır."

8. 2918 sayılı Kanun'un "Tanımlar" ba lıklı 3. maddesinin ilgili kısımları öyledir:

"Bu Kanunda kullanılan terimlerin tanımları a a ıda gösterilmi tir.

Trafik: Yayaların, hayvanların ve araçların karayolları üzerindeki hal ve hareketleridir.

Karayolu: Trafik için, kamunun yararlanmasına açık olan arazi eridi, köprüler ve alanlardır.

..."

9. 2918 sayılı Kanun'un "Karayolu trafik güvenli i" ba lıklı 13. maddesinin birinci fıkrası öyledir:

"(De i ik birinci fıkrada: 25/6/2010-6001/34 md.) Karayolunun yapımı, bakımı, i letilmesi ile görevli ve sorumlu bütün kurulu lar, karayolu yapısını, trafik güvenli ini sa layacak durumda bulundurmakla yükümlüdür."

10. 2918 sayılı Kanun'un "Görevli ve Yetkili Mahkeme" ba lıklı 110. maddesi öyledir:

"(De i ik: 11/1/2011-6099/14 md.)

leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dahil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkrada hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşmesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilen i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir"

11. 2918 sayılı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

"(Ek: 11/1/2011-6099/15 md.)

Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz."

B. Yargı Kararı

12. Anayasa Mahkemesinin 26/12/2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararının ilgili kısmı öyledir:

"...Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve

idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..."

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

13. Uyu mazlık Mahkemesinin Kenan YA AR'ın Ba kanlı nda, Üyeler Bayram EN, Döndü Deniz B L R, Mustafa EROL, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALI KAN'ın katılımlarıyla yapılan 16/02/2026 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ndan, görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

14. Raportör-Hâkim Hatice CO KUN'un davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gere i görü ülüp dü ünüldü:

15. Dava, Jandarma Uzman Çavı olan davacının, Bilecik Merkez lçe Jandarma Komutanlı ı emrinde görevli iken, 17/11/2019 tarihinde Ba köy Köyü mevki D-650 karayolu üzerinde yol kontrol ve arama faaliyeti sırasında duba yerle tirme esnasında plakalı sivil aracın çarpmasıyla meydana gelen trafik kazasında yaralandı ı belirtilerek, u ranılan maddi ve manevi zararların tazmini istemiyle açılmı tır.

16. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibarıyla görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, bağımsız ve tarafsız Uyuşmazlık Mahkemesi olması gerektiği yer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar meselesindedir.

18. 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin iptal edilen kararı ve tazminat istemine ilişkin davanın maddenin yürürlük tarihinden sonra açıldığı hususu gözetilmediğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenliğini yönünden trafik düzeninin sağlanarak trafik güvenliğini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadığı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, cezaları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurumları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışmaları usullerini kapsadığı, dolayısıyla oluşan kazaya nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu, meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

19. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Eski Ehir 2. Daire Mahkemesinin bahususunun kabulü ile, Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14/02/2025 tarih ve E.2024/453, K.2025/80 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Eski Ehir 2. Daire Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile, Ankara 15. Asliye Hukuk Mahkemesinin 14/02/2025 tarih ve E.2024/453, K.2025/80 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

16/02/2026 tarihinde, Üyeler Ahmet ARSLAN ve Bilal ÇALI KAN'ın KARİ OYLARI ve OY ÇOKLU UYLA KESİN OLARAK karar verildi.

Bağın Vekili
Kenan
YARAR

Üye
Bayram
EN

Üye
Döndü Deniz
BİLİR

Üye
Mustafa
EROL

Üye
Ahmet
ARSLAN

Üye
Mahmut
BALLI

Üye
Bilal
ÇALI KAN

KAR IOY

darenin kendi kurulu Kanunu'nda belirlenen ve yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumlulu unun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyu mazlı ın, özel hukuktaki araç i letenin hukuki sorumlulu undan de il, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmedi i, dolayısıyla yürütülen hizmetin kusurlu i letildi i, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulundu u iddiasından kaynaklanması kar ısında uyu mazlı ın çözümünün idari yargının görevinde bulundu u sonucuna ula ıldı ından, uyu mazlı ın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden o unlu un kararına katılmıyorum.

ye
Ahmet ARSLAN

ye
Bilal ÇALI KAN

